

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3532/2024
04.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиле АА из ... , чији је пуномоћник Владимир Младеновић, адвокат из ... , против тужене ББ ПР Прокупље, СТР на мало и велико мешовитом робом " Невен " из Прокупља , чији је пуномоћник Александар Куљак, адвокат из ... , ради утврђења и чинидбе, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1287/2024 од 22.08.2024. године, у седници одржаној 04.12.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1287/2024 од 22.08.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу П1 83/23 од 19.01.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле, којим је тражила да суд утврди да је тужена поступила супротно одредбама Закона о раду и тужили незаконито отказала уговор о раду, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се тужена обавезе да са тужиљом закључи уговор о раду на неодређено време, као неоснован. Ставом трећим изреке, тужила је обавезана да туженој накнади трошкове парничног поступка од 100.125,00 динара.

Апелациони суд у Нишу је, пресудом Гж1 1287/2024 од 22.08.2024. године, одбио као неосновану, жалбу тужиле и потврдио пресуду Основног суда у Прокупљу П1 83/2023 од 19.01.2024. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је изјавила благовремену ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужена је доставила одговор на ревизију тужиле.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408., у вези члана 441. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20) и одредбе члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23), па је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код тужене на основу Уговора о раду на одређено време, закљученог 14.09.2020. године, на пословима ... ближе описаних у Уговору, до 13.10.2020. године. Анексима уговора о раду продужавано је трајање уговора на по два месеца, а последњим анексом до шест месеци, од 14.12.2021. године до 13.06.2020. године. Тужила је упућена на породилско одсуство од 17.02.2022. године до 16.02.2023. године, тако да је дужна да се јави на рад 17.02.2023. године. Решењем Градске управе Града Прокупља бр. ... од 05.04.2022. године, тужили је признато право на накнаду зараде, односно плате за време породилског одсуства и одсуства ради неге детета од 13.06.2022. године до 16.02.2023. године. Тужила је одјављена са обавезног осигурања 17.02.2023. године, због истека рока на који јој је радни однос заснован, а тужена је донела решење 17.02.2023. године, на основу кога је тужили престао радни однос заснован на одређено време 17.02.2023. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев тужиле одбили, применом одредбе члана 37, 175. став 1. и 187. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005 ... 95/2018), имајући у виду да је између парничних странака закључен уговор о раду на одређено време и да је, након истека периода коришћења породилског одсуства од стране тужиле, наступила законска последица престанка радног односа заснованог на одређено време, истеком рока на који је заснован.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 37. став 1. Закона о раду, прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време, за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба. Ставом 2. овог члана Закона, прописано је да послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 24 месеца. Разлози за престанак радног односа прописани су одредбом члана 175., тако што радни однос престаје, под тачком 1.) истеком рока за који је заснован. Посебна заштита од отказа уговора о раду прописана је у одредби члана 187. Закона о раду, тако што за време трудноће, породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета, послодавац не може запосленим да откаже уговор о раду (став 1.). Запосленим из става 1. овог члана, рок за који је

уговором засновао радни однос на одређено време продужава се до истека коришћења права на одсуство (став 2.).

У конкретном случају, тужила је код тужене засновала радни однос на одређено време уговором о раду закљученим 14.09.2020. године и на основу више анекса од којих је, последњим анексом, тужила радни однос засновала код тужене на одређено време, за период од 14.12.2021. године до 13.06.2022. године. Породиљско одсуство тужила је користила од 17.02.2022. године до 16.02.2023. године, а тужена јој је уговор о раду отказала 17.02.2023. године. Дакле, у конкретном случају ради се о радном односу који је заснован на одређено време, за период краћи од 24 месеца, у смислу одредбе члана 37. став 2. Закона о раду, а који је продужен до истека коришћења права на одсуство за време трудноће и породилшког одсуства у смислу одредбе члана 187. став 2. истог Закона. Тужила код тужене није засновала радни однос на неодређено време нити је остала да ради код тужене након истека уговора о раду, већ је користила законом прописану могућност продужења радног односа на одређено време услед трудноће и порођаја на основу решења о породилшком одсуству, од 17.02.2022. године, којим је упућена на породилско одсуство од 17.02.2022. године до 16.02.2023. године. Радни однос тужили је законито престао истеком рока на који је заснован у смислу одредбе члана 175. став 1. тачка 1., у вези одредбе члана 187. став 2. Закона о раду.

Неосновани су наводи ревизије тужиле да је она код тужене радила без закљученог уговора којим би био регулисан њен радно-правни статус и да се због тога сматра да је она засновала радни однос на неодређено време даном почетка рада, без закљученог уговора о раду. Супротно тим наводима ревизије тужиле, она је код тужене радила на основу уговора о раду од 14.09.2020. године који је закључила на одређено време почев од 14.09.2020. године до 13.10.2020. године и на основу анекса уговора о раду којим јој је радни однос на одређено време продужаван, тако да је укупно трајао краће од 24 месеца, до дана када је упућена на породилско одсуство (17.02.2022. године). Наводи ревизије тужиле о погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању су без утицаја на одлучивање, имајући у виду да ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, осим у случају из члана 403. став 2. Закона о парничном поступку, у смислу одредбе члана 407. став 1. тачка 2. тог Закона, што овде није случај.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку, имајући у виду његов исход.

Имајући у виду да тужила неосновано указује на погрешну примену материјалног права, Врховни суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**